

Da li i po kom osnovu, fizičko lice rezident i/ili nerezident, može da izvrši bezgotovinsku uplatu dinarskih i/ili deviznih sredstava na račun pravnog lica?



Autor rubrike: Svetlana Magdelinić, specijalista za poslove sa inostranstvom UBS

Odgovor na postavljeno pitanje nužno je potražiti u bližem tumačenju odredaba Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", broj 125/04) u vezi sa dopunskim uplatama društvu sa ograničenom odgovornošću.

Sporne situacije koje su kod poslovnih banaka nailazile na nedoumice, dileme i potrebu za dodatnim tumačenjem odredaba Zakona o privrednim društvima, su zahtevi njihovih klijenata za uplatom domaćeg i stranog kapitala koji ne povećava osnovni kapital.

Zakonom o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik RS" broj 62/2006) i Uputstvom za sprovođenje Odluke o uslovima i načinu obavljanja platnog prometa sa inostranstvom ("Službeni glasnik RS" br. 24/2007, 31/2007 i 41/2007) u delu Šifarnik osnova naplate, plaćanja i prenosa u platnom prometu sa inostranstvom - Kapitalni i finansijski transferi pod šifrom 560 - Uplata stranog kapitala osnivača koji ne povećava osnovni kapital, dozvoljene su uplate po navedenom osnovu.

Međutim, navedenom šifrom i opisom osnova plaćanja nije precizno definisano da li se ona odnosi i na osnivače - fizička lica ili samo na osnivače - pravna lica.

S obzirom da su zahtevi za uplatom sredstava po ovom osnovu u poslovnim

bankama bili sve češći, ukazala se potreba za preciznijim tumačenjem relevantnih Zakona u cilju opravdanosti realizacije zahtevanih transakcija.

Tim povodom, a ceneći potrebu dodatnog tumačenja Zakona o privrednim društvima, Ministarstvo privrede RS dalo je Mišljenje br. 405-00-2/2005-02 koje glasi:

"Odredbom člana 105. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", broj 125/04) predviđeno je načelo slobode ugovaranja kod uređivanja međusobnih odnosa članova društva sa ograničenom odgovornošću i njihovih odnosa sa društvom. Iz ovog načela proizilazi da se svi pomenuti odnosi uređuju potpuno slobodno, ako zakonom za pojedine situacije nije drugačije predviđeno.

Odredbom člana 132. ovog zakona, uređena su opšta pravila u vezi sa plaćanjem, koji pored ostalog u principu, dozvoljava sve isplate članovima društva. Kako se ovde radi o dispozitivnom zakonskom pravilu, to se osnivačkim aktom ili ugovorom mogu predvideti drukčija rešenja po ovom pitanju.

Imajući u vidu navedeno, u konkretnom slučaju dozvoljene su dopunske uplate kojima se ne povećava osnovni kapital, kao i mogućnost isplate dobiti članovima društva sa ograničenom odgovornošću uz poštovanje

ograničenja predviđenih članom 133. ovog zakona, koji uređuje slučajeve u kojima društvo ne može vršiti plaćanja svojim članovima.”

Imajući u vidu napred iznete činjenice, odgovor na postavljeno pitanje glasi:

Fizičko lice rezident i/ili nerezident može da izvrši bezgotovinsku uplatu dinarskih i/ili deviznih sredstava na račun pravnog lica pod sledećim uslovima:

- Da je osnivač tog pravnog lica,
- Da se radi o dopunskim uplatama sredstava kojima se ne povećava osnovni kapital,
- Da je osnivačkim aktom tog pravnog lica predviđena/dozvoljena takva mogućnost.

Umesto zaključka

Ova rubrika je osmišljena zbog potrebe zaposlenih u bankama za dodatnim konsaltingom u situacijama kada se odredbe važećih Zakona koji se odnose na konkretnu materiju mogu višestruko tumačiti.

U slučaju predmetnog pitanja i napred iznetih činjenica u vezi sa istim, ukazujemo na dodatni konsalting koji je u više navrata bio neophodan.

To su slučajevi kada nerezident - fizičko lice koje je osnivač pravnog lica u Republici Srbiji želi da unese efektivni strani novac u Republiku Srbiju i da li isti može da uplati na račun pravnog lica čiji je osnivač.

Konsalting je sledeći: U skladu sa odredbama Odluke o uslovima za lične i fizičke prenose sredstava plaćanja u inostranstvo i iz inostranstva (“Službeni glasnik RS” BR. 67/2006) nerezident - fizičko lice može unositi efektivni strani novac do EUR 10.000 slobodno, a preko EUR 10.000 koji je prijavio pri ulasku u Republiku

- na osnovu potvrde o unošenju efektivnog stranog novca u Republiku, koju obezbeđuje i overava carinski organ. Tako slobodno unet efektivni strani novac ili uz potvrdu carinskih organa nerezident - fizičko lice može da uplati na svoj nerezidentni devizni tekući odnosno devizni depozitni račun otvoren kod banke u Republici. Ukoliko je to fizičko lice osnivač pravnog lica u Republici može podneti banci zahtev da sa svog nerezidentnog deviznog tekućeg računa prenese/uplati sredstva na račun pravnog lica u Republici čiji je osnivač, po osnovu šifre 560 - uplate stranog kapitala osnivača koji ne povećava osnovni kapital, imajući u vidu sve elemente napred navedenog dodatnog tumačenja Zakona o privrednim društvima.

